

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
Izinja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naši volilni shodi.

Politično društvo „Edinost“ je priredilo v soboto oziroma včeraj tri shode: pri sv. Jakobu, v Rojanu in pri sv. Ivanu. Vsi ti trije shodi so v dokaz, kako lepo se med našimi nižjimi sloji razvija zanimanje za javne stvari, dokaz, da dozorevamo političski. Podrobnega poročila o teh treh shodih ne moremo podati, ker nam za to nedostaje prostora. Omejiti se nam je torej na nekoliko glavnih potez.

Shod pri sv. Jakobu.

Ta shod se je vršil v soboto zvečer v prostorih gostilne konsumnega društva. Že pred določeno uro so bile velika sobana, kjer se je vršilo zborovanje, in obe stranski sobi tako natlačeni, da ne bi mogel, kakor se pravi, niti šivanke spustiti na tla. In vedno so prihajale nove trume zborovalcev, ki pa so se vse morale vračati.

Predsednik prof. Mandič je v lepih besedah pozdravil zbrane delavce. Tudi jaz sem delavec, vsi smo delavci, vsakdo po svoje, ves narod naš je delavec! Že to nas veže vseh, ali veže nas tudi sorodnost jezika, krvi in čustvovanja. Po noči smo prišli danes k vam baš zato, ker si po dnevu morate služiti svoj kruh, ali prišli smo s poštenim namenom in odprtim licem, da vas poučimo in pripravimo za predstoječe dogodke.

Potem je govornik v živih barvah slikal paralelo med štirimi kandidati, ki so jih stranke postavile za V. kurijo. Z neoporečnimi dejstvi in argumenti je dokazoval, da pošten Slovenec, bodi gospod ali pa delavec, ne more glasovati ni za Dompierija, ni za Hortisa, ni za Učekarja! Naš kandidat pa ima vse potrebne lastnosti za pravega zastopnika naroda. (Ob teh besedah je zaorilo po dvorani, da se je kar vse treslo: Živio dr. Rybář! Ves govor Mandičev so zborovalci spremljali živim pritrdjevanjem in raznimi vskliki, ki so pričali, kako mislijo in čutijo nižji sloji našega naroda.)

Zborovalec g. Ivan Kuščar je svaril delavce, naj se ne dajo zavajati od onih, ki se love za nekimi utopijami, in delajo obljube, ki so neizvedljive. Delavce naj skrbijo za zboljšanje svoje materialne blaginje, ali čuva tudi našo last, našo dedščino, naš mili jezik. Orožje imamo v rokah, borimo se z njim in ne dajmo je iz rok. Naši glasovi so naše orožje — oddajmo jih za našega dičnega kandidata dra. Rybářa!

Zborovalec Belanič je govoril v imenu navzočih Hrvatov. Te volitve so za nas veličanske važnosti, ker nam dajejo priliko, da podamo moralen dokaz, da smo tu — doma-

čini in ne tuje. Ako bi se združila z nami vsa naša vojska — tudi nezavedni, in vse izdajice naše — bi bila zmaga gotova. Na združenje vseh seveda ni misliti. Tem odločnejše naj nastopijo oni, ki so si ohranili zvestobo in poštenje, in naj verujejo v našo bodočnost. Kakor hrabri narod Burov veruje v zmago božje pravice, tako se tudi mi ne smemo odreči nadi, da nam na ruševinah sedanjih obupnih bojov vsklije — življenje!

Mej gromenjem pritrdjevanja je vstopil v dvorano — dr. Rybář. Prizor, ki je sledil, ni možno opisati. To so bile ovacije! To je bil pozdrav! Žuljave so bile roke, ki so se dvigale, ali govorilo je zlato sree našega poštenega delavca.

Čim se je vihar nekoliko polegel, se je oglašil za besedo dr. Rybář. Govoril je poljudno, a ravno zato tako poučno, vspodbudno in prepričevalno, da je pritrdjevanje naraščalo od stavka do stavka in je navdušenje prekipelo tako, da je govornik moral vsako toliko čakati, da se je vihar polegel.

Zahvaljeval se je na priskrbenem pozdravu, a ne v svojem, ampak v imenu — ideje! Uverjen je, da ti pozdravi veljajo le predstavitelju enake pravice in socialnega napredka. Ako bi šlo le zanj, ne bi bil prišel na ta shod, ali tu gre za stvar! Na to je govornik kaj lepo obrazložil, zakaj se moramo ravno v V. kuriji vreči v boj z vso vmeno. Mi smo tu najbolj tlačeni, celo bolj, nego socialisti in tlačni nas vse, ne izvemši vladnih organov. Izborni je zavračal očitjanje, da smo mi narodni šovinisti. Ne, mi nismo šovinisti, ampak šovinisti so oni, ki imajo že vse, a bi hoteli imeti še več. Kaj imamo mi? Niti ene borne šole nimamo! Za tisoče naših otročičev nimamo ni jedne šole. Reči mora, da kaj takega je v sramoto državi, ki se ponša s §. 19 zakonov o jednaki pravici za vse! (Urnebasno vsklikanje.) Potem je govornik v živih barvah slikal porotne razprave — s pomočjo tolmačev. Kaj takega bi človek ne pričakoval niti v Turčiji. Preidši na poslovanje na magistratu je vskliknil: niti davkov nočejo od nas, ako jih prinašamo v svojem jeziku! In na c. kr. namestništvu? No, tu nas poslušajo, to je res. Vse naše litanije poslušajo z velikim zanimanjem, ali — odgovora ne dobivamo, in če smo ga dobili, je vsikdar tak, da ga ne moremo biti veseli. Na to je govornik na drastičen način slikal naš položaj v Istri, navedši mnogo kričevih konkretnih slučajev iz sedanje volilne borbe. Potem pa je vskliknil: In ko se nam tako godi in ker protestiramo proti takim nezasišanim razmeram, pravijo, da smo narodni šovinisti!! To je istotako kakor če bi kdo lačnemu, ki

prosi kruha, očital, da je predrzneš. In mi smo lačni kruha, a ne le tistega, ki sili želodec, ampak tudi duševnega kruha, kruha pravice, da bomo mogli živeti življenje, dostojno človeka!

On ne prosi morda glasov — a se! Slovenski poslanec mora biti zastopnik — zatiranih. Zatirani pa so pri nas vsi stanovni in vsi sloji brez izjeme. V ime tega zatiranega naroda prosi, naj vsaki Slovenec na dan volitve odda svoj glas tako, kakor zahteva to naše tužno položanje in narodna čast. (Ko je govornik zaključil, ni bilo pritrdjevanju ni konca ni kraja. Dolgo je trebalo čakati, da je mogel spregovoriti naslednji govornik):

zborovalec Ivan Tavčar, ki je povdarjal, da je poslanstvo, zlasti za mladega odvetnika, le velika žrtev. Mi se moramo le radovati, da smo našli kandidata, ki takorekoč izginja v ljubezni do svojega naroda, zlasti pa do nižjih slojev. Kakor je Izveličar rekel: Na to skalo bom zidal svojo cerkev — tako je vskliknil govornik: Na to skalo oprimo našo pošteno stvar! On je vaš; danes ste mu dali svoja srea, dajte mu tudi svoje glasove!

Na to sta govorila zborovalec Kravos in Hrib istotako navdušeno. Izvajanja poslednjega so bila žalostna pesem o tem, koliko Slovan daje državi in koliko — dobiva!

Predsednik Mandič je opominjal morebitne optimiste, naj za božjo voljo ne pričakujejo ničesar od italijanskih socialistov. Pripovedoval je, kako smo se pred 3 leti mi ponižali in smo povabili Gerina in Učekarja, da bi sklenili kompromis za slučaj ožje volitve. Mi smo bili pripravljeni jim eventuelno dati svoje glasove, četudi smo vedeli, da jih bomo imeli vsaj dvakrat toliko, oni pa so odgovorili: «Če hočete, glasujte za nas, mi ne damo nič!» (Senzacija.) Ne zanašajmo se torej na nikogar, ampak vršimo svojo dolžnost.

Na to so še govorili — ali da priporočijo kandidato Rybářevo, ali prosijo kakega pojasnila, ali da odgovore na stavljena vprašanja: zborovalec Merku, Hvastja, Mandič.

Ganljiv prizor je bil, ko je predsednik Mandič dal na glasovanje kandidato dra. Rybářa. Tu je plamtelo z vsemi žarki narodno poštenje naših delavcev: zopet priskrbe ovacije, vsklikanje, in na stotine delavnih rok se je dvigalo v impozantno manifestacijo, da je dr. Rybář pravi kandidat po volji naroda.

Prišlo je še drugo vprašanje na vrsto: ljudsko štetje. O tem predmetu sta zanimivo predavala gg. Miloš Kamuščič in dr. Edvard Slavik in sta kaj plastično razlo-

žila velikansko važnost tega čina zlasti za narodne manjšine. Razvila se je dolga razprava, v katero so posegli zborovalci Primožić, Kravos, Andrejčič, Merku, Dreščik, Hvastja in Belonič. Na vse eventuelnosti se je opozarjalo, na vse nevarnosti in pasti, ki jih bodo nastavljali nasprotniki neukemu ljudstvu. Predsednik Mandič pa je prosil navzoče, naj te nauke širijo dalje med znanci svojimi. Le če bomo vsi dobro poučeni in skrajno previdni, preprečimo, da se ne bodo godile take gorostasne stvari, kakor so se godile zadnjič.

Potem se je v tonu najiskreneje hvaležnosti zahvaljeval zborovalcem toliko na veličanski udeležbi, kolikor na uzmernem vedenju. S takimi zborovalci bi se mogli ponašati na vsakem shodu! S ponovnim pozivom, naj na dan volitve vsakdo stori svojo dolžnost, je predsednik zaključil zborovanje.

Dvorana pa je še dolgo ostala napolnjena in ljudje so dalje razpravljali med seboj o pomenu sedanjih volitev. (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 17. decembra 1900.

Volilno gibanje. Istra. »Naša Sloga«

je izvedela od zaupne strani, da se je neki italijanski veljak hvalil, da se je Italijanom obljubilo na odličnem in odločilnem mestu, da to pot dobe oni 4 poslance, Hrvatje in Sloveni pa samo enega. To sporočilo se zdi puljskemu listu neverjetno, ali pristavlja vendar, da bi se ne čudil niti temu, ako se ta vest pokaže resnično. Saj vemo — pravi — da se že celo vrsto let pri nas dogajajo stvari, kakoršnje ne bi se mogle dogoditi nikjer drugje na svetu. Bodimo torej pripravljeni na vse, a nikar ne kloniti duhom. Imejmo vedno pred očmi nikdar ovrženo resnico, da mogočeži in vlade prihajajo in odhajajo, narodi pa ostajajo, ako imajo v sebi življenske moči, ako je temelj njihovega življenja čvrst, a njihovo delovanje pošteno, pravično in plemenito. Nikoli ne smemo pustiti iz uma, da v ognju se čisti zlato in da se ni nikoli kako podjetje dogotovilo v enem dnevu. Držimo se torej vsikdar zlatega reka: ko je dobro, se ne povišuj, ko je slabo, se ne ponižuj!

Kako so delali nasprotniki, priča dejstvo, da so — po njih lastnem pripoznanju — samo v vasi Kanfanar po gostilnah plačali 800 gld. računa, a slavni gospod s parolo »osar tutto«, Bartoli, je priznal, da so jih samo v Sanvincenti v Kafanaru volitve stale 2000 gld.!! In še jim je šlo tako neznansko trdo. V Pomeru, n. pr., kjer so do sedaj vedno zmagovali, so zmagali letos za V. ku-

Imponiranje je najgotovjša stopinja do ljubezni. Kogar ženska spoštuje, temu ne bo težko pridobiti si njeno ljubezen. Mogoče, da ljubezen mnogokrat vspeva tudi brez spoštovanja, ali ženska finejših čustev ni možna ljubiti moža, katerega ne spoštuje.

On je dobro poznal to stran ženske duše, zato je s pametnim čakanjem netil njena čuvstva.

Sprehajala sta se po parku in menila se o knjigah in umetnosti. Opozarjal jo je na to ali ono mesto, na ta ali oni prizor. In ona je živela v tem, da so se njegove misli vedno skladale z njenimi, da je njemu bila všeč ta ali ona scena, ki je ugajala ravno njej. Počasi, pa gotovo je raslo v njej zanimanje zanj in iz zanimanja izemila se je ljubezen. Spočetka sama ni vedela za to. To nepotprežljivo čakanje njegovega prihoda, to verno poslušanje njegovih besed smatrala je za prijateljske simpatije.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Čez petindvajset let.

Zofka Kveder.

Bila je vroče strastne duše. Hrepenela je po ljubezni, kakor more hrepeneti le ženska. — Ne po onem navadnem praznem ljubkovanju, ki je le neko prijetno žgačkanje živcev, ne, želela si je vroče globoke ljubezni na resni podlagi z resnim smotrom. Ona ni videla v ljubimkanju ideal in cilj ljubezni, njej je bila ljubezen več. Vtopiti, vžiti se v dušo ljubljene bitja, živeti v njem in zanj, misliti vzajemno in čutiti vzajemno, o tem je sanjerala, odkar se je zavedala svojega žensstva. Ta tajna harmonija duš zdela se jej je vedna življenja: žrtvovati vse svoje žitje za tak krasen sen. V domišljiji se je napajala s to rajsko mislijo, z njo je vstajala, z njo hodila spat.

Bila je mlada, lepa, bogata. Stariši so jo ljubili. Dobro je igrala na klavir in francosčina jej je gladko tekla iz ust.

Mlada, lepa, bogata, naobrazena. — Kaj čuda, da jej ni manjkalo častilcev! Imela je tudi dobro, blago srce, a tega ni videti, pa tudi jo ni nikdo vprašal po njem, — če so le polne mošnje, kdo se še briga potem za take malenkosti?!

Imela je torej častilcev in dvorili so jej. Ta je hvalil njene bujne lase, polna rudeča ustna in mile modre oči. Drugemu je ugajal nje fini okus, ugajale so mu njene elegantne toalete, nje fini »chic«, kakor se je oblačila. Tretji je občudoval nje spretnost v godbi, njeno izobraženost in taktnost. Še četrta jo je blagoroval na tem, da ima tako dobre stariše, da s takim prirodnim dostojanstvom hodi po gladkem parketu in se spreha po molčečih stezah velicega domačega parka.

Obožavali so jo, dvorili jej a, ugajal jej ni nihče. — Da pač — eden!

Bil je to mlad, ubožen, a nadarjen mož. Ni imel slabega srea, a pri vsem in pred vsem — bil je praktičen. Njemu, na primer, zdela se je največja bedastoča, ako se je kdo

zaljubil v kako revno, ubožno dekle, brez premoženja in brez upliva; in ako se je morda celo poročil s takim ničnostnim stvarom, to se mu je zdelo naravnost norost.

Kakor rečeno, ni imel slabega srea. Ona mu je ugajala. Njene čista nedotaknjena lepota napravila je bila utis nanj. Kakor profesor si je želel naobrazene soproge in ona je popolnoma zadostovala njegovim zahtevam. Polni žepi njenega očeta so podelili vsej situaciji potrebno gloriolo in on je bil srečen, da je našel v njej vsem njegovim željam tako ustrezajoči ideal.

Poznal je prilično svet in ženske in uvidel je takoj, da je pri njej treba drugačnega nastopanja nego obično in da bi navadne uljudne fraze in obrabljeni komplimenti ostali tu brez vspeha.

Po tem je tudi vravnal svoj manever. Držal se je bolj rezervirano, govoril večinoma le resne stvari in skušal imponirati jej ne samo z naučenimi vedami, ampak tudi z bogastvom svojih mislij in svojega duševnega čuvstvovanja.

rijo s 114 proti 111 naših, torej za tri bore glase. Kdor pozna, recimo tako, spretnost volilnih komisij po Istri, si že misli, kako je nastala ta večina 3 glasov. Saj znajo — delati še vse drugačne večine!!

Iz deželnih zborov. V včerajšnji seji deželnega zbora dalmatinskega so priredili izjavo sožalja povodom smrti deželnega odbornika Ivana Vrankovića. Predsednik dr. Ivčević se je spominjal v ganljivih besedah zaslug pokojnikovih kakor dež. odbornika za deželo. Deželni odbor kakor tudi predsednik sam sta izgubila najboljšo oporo. Predlagal je, naj se pogreb vrši na deželne stroške in da se rodbini izreče sožalje. Te besede so poslanci poslušali stojé, istotako doposlano sožalnice cesarskega namestnika. Potem so se spominjali pokojnika dr. Cingria v imenu narodne stranke, Kulišić v imenu Srbov, dr. Trumbić v imenu pravašev in Salvi v imenu Italijanov. Predlogi predsednika so bili soglasno vsprejeti, na kar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri v torek.

O javnem shodu v Splitu, ki so ga priredile vse stranke v protest proti dogovoru mej obema vladama, ob vprašanju gradnje bosanskih železnic, prinašajo dalmatinski listi poročila, iz katerih je razvidno, kako splošno in kako intenzivno je bilo ogorčenje na tem shodu. Izvzemši župana Milića, ki igra ulogo nekakega beschwichtigungshofratha, so vsi govorniki prekašali eden drugega v ostrosti obsojanja. O Miliću si čitatelj lahko vtvari sodbo, ako mu povemo, da je porabil to, v tak namen povsem neumestno priliko, da se je zaganjal — proti Čehom in proti obstrukciji, da je smešil misel vzajemnosti med avstrijskimi Slovani in da je tako pritekel na pomoč isti vladi, proti kateri je bil namenjen shod. Zanimivo bi bilo vedeti, da-li so kranjski uzorci pokvarili splitske odnose, ali pa se je dogodilo narobe? Ali to vemo, da je mož v Splitu drugače naletel, nego se običajno dogaja na Kranjskem — stebrom »države«! Vihar, ki je navstal proti izvajanjem Milićevim, je bil velikanski in celó vsklikov: »Skozi okno žnjim!« je bilo.

Drugim govornikom pa je občinstvo prirejalo prave ovacije — zlasti pa Mangerju in Biankiniju! Posebno oster je bil poslednji, ki je izjavil, da hoče, kakor državni poslanec, delati na to, da se ministerstvo stavi pod obtožbo. Izvajal je, kako da so Madjarji dosegli, kar so hoteli. Tudi o vprašanju bosanskih železnic niso v prvi vrsti odločali strategijski interesi, ampak madjarski. Kaj bi neki veljali strategijski interesi, ako ljudstvo v Dalmaciji in Bosni ostane ogorčeno?! Od prirode bogata — je vskliknil govornik — nam je zemlja, krasna in čarobna, v divnem položaju, slavno zgodovino ima — a za vse to imamo le morje nedolovanja, kakor da se je vse zarotilo proti nam. Naši sinovi tudi danes prelivajo kri v Kitaju; za to kri in za ono, prelito pod Visom in Helgolandom, bi se morala vlada odzvati. Nastopite, bratje, za svoje pravo, da ne pozabite, da človek ne živi samo od kruha! Hoče se mu tudi slobode! S tem, da pritrdite resoluciji, odgovorite, da je časa britkosti prepolna.

Resolucija je bila vsprejeta soglasno in ob vihrnem pritranju.

V znamenju moralnega in intelektualnega ubožstva. Zadnji »Agramer Tagblatt« se na uvodnem mestu bavi z volitvami v Trstu in riše paralelo med delovanjem naših mož in onih na laški strani. Omenivši, s kakimi nadami so šli tržaški Italijani pred tremi leti v volilni boj, piše rečeni list:

Nobena skupina v državnem zboru ni igrala tako borne, smešne in siromašne uloge, kakor skupina tržaških zastopnikov. Nijeden govorov njihovih ni vzbudil ni najmanje pozornosti, nobeden teh zastopnikov ni stavil nijednega predloga ali interpelacije, ki bi bila imela le količkaj važnosti, od nobenega njih ni prišla ni najmanjša inicijativa v povspenjanje gospodarskih interesov Trsta. Kadar je tu in tam ob vprašanju Primorja prišlo do kakega konflikta, sta se Spinčić in Laginja pokazala prava velikana nasproti tržaškim zastopnikom. Tržaški zastopniki so bili srečni, če se jim je tu pa tam kak minister malo posmehljaval in šli so konečno tako daleč, da so glasovali proti odpravi § 14. Časopisi niso imeli nikoli prilike, da bi omenjali tržaških zastopnikov. Le enkrat je dr. Angeli obrnil na se pozornost nekega referenta, ker je imel na sebi gigrsko obleko in ker tudi v državnem zboru ni nikdar slekel svojih, vsikdar novih — rokavice.

Potem slika člankar veliko razočaranje, ki se je polastilo tržaškega ljudstva, sosebno pa po Angelijevi aferi, in povdarja velike sposobnosti našega kandidata dra. Rybářa. Po znanju in po svojem značaju da visoko nadkriljuje ta gospod vso irredentovsko inteligenco tržaško. V strahu pred to kandidaturjo so se združili progressivci in demokrati. Ali vse je pričakovalo, da bodo iskali vsaj novih mož. Tega je bilo pričakovati po najprimitivnejših pojmih o dostojanstvu. Državnozbornske kandidature na vse zadnje vendar niso kako blago, katero se kupuje na somnaju, a Italijani niso imeli nobene pripravne osebe, katero bi mogli postaviti kandidatom za V. kurijo. Tako so se povrnili k Hortisu. Zgodovinar Hortis je postal žrtev irredentovcev. Irredentovcem na ljubo se mora izpostavljati smešnosti in pomilovanju. Ta kandidatura je naravnost škandal. S to kandidaturjo so irredentovci pokazali svojo moralno in intelektualno ubožstvo, ali — niso mogli drugače. Konfuzija v menenjih je naravnost neopisna. No, irredentovci se zanašajo na oblast, ki jo imajo v rokah in na — pomoč vlade. Gotovo ne puste nobenega sredstva neporabljenega, vendar pa jim zmaga ni zagotovljena. Moralno so že pred volitvami doživeli poraz, tako, da jih tudi eventualna zmaga ne more več rehabilitirati.

Iz angleškega parlamenta. V soboto so v angleškem parlamentu prečitali prestolni govor, s katerim se kraljica zahvaljuje za dovoljenje kreditov v pokritje stroškov, ki so jih provzročile vojne operacije na Kitajskem in južni Afriki.

Vojna v južni Afriki. Mej tem, ko v Londonu kar disponirajo z južnoafriškima republikama, v Berlinu — radi »druzih dispozicij« — ne morejo vsprejeti moža, ki je prišel na dolgo pot v Evropo iskat usmiljenja in pravice, Pavla Krügerja, mej tem, ko meni evropska diplomacija, da je prav lepo od Burov, da se tako hrabro bore za svojo slobodo, a da je vendar bolje, stati na strani nasilneža, ki ubija slobodo, pa prihajajo z bojišča vesti, ki so v znamenje, da se angleške vojske oprijemlje demoralizacija, da ponehne disciplina in se je oprijemlje malodušje. Ni se čuditi temu. Burski vodje imajo izborni taktiko za »malo vojno«, a v južni Afriki jim prihaja posebno v prilog, da angleška vojska tudi številno ne zadostja za toli ogromno ozemlje. Angleške posadke morejo torej čuvati le posamične točke, kjer imajo svoje zaloge, dočim imajo burski mali oddelki popolno slobodo v gibanju in se, kakor domačini, lahko preživljajo povsodi.

Tako je Burom možno, da neprestano nadlegujejo Angleže zdaj tu zdaj tam, po dnevu in po noči, in jih zvaljajo za seboj na utrudljive marše in jim izginjajo zopet. T naporni marši ubijajo angleško vojaštvo, da zgublja odporno silo in srčnost, ter se radi udajo ali bežijo. O tem pričajo razni porazi Angležev ravno iz zadnjih dni, zlasti v taboru generala Clemensa, ki je v eni sami praski, pri Comandoneku, zgubil 5 častnikov in 9 moč mrtvih, 18 častnikov in 555 moč pogrešajo, a štiri kompanije so se kar udale Burom. — Ali ni to ironija: v Londonu kroje južni republiki, v južni Afriki pa angleško vojsko razjeda demoralizacija, ki je najnevarnejši sovražnik vsaki vojski.

Tržaške vesti.

Naročnikom. Bliža se konec leta in še je nekaj cenjenih naročnikov, ki niso poravnali naročnine za tekoče leto. Ker imamo v teh resnih časih obilne stroške, prosimo podpisane, da dotični naročniki, ki sprejmejo te dni v listu priložene barvane lističe, poravnajo zaostalo naročnino.

Uprava »Eдинosti«.

Mestni svet tržaški. Minoli četrtek večer je bila XXIV. javna seja mestnega sveta tržaškega. Predsedoval je župan dr. Sandrini; vlado je zastopal namestništveni svetnik Viljem vitez Jettmar, navzočih je bilo 37 svetovalcev.

Ko so prečitali in odobrili zapisnik zadnje seje, se je oglašil za besedo svet. Ravasini ter je opozoril na namero neke družbe, ki hoče blizu občinske plinarne postaviti predilnico za juto, iz česar lahko nastane nevarnost za plinarno. Prosil je župana, naj ukrene potrebno, da se ta nevarnost prepreči.

Na dnevnem redu je bilo čitanje dopisa društva »Lega sociale-democratica«, ki zahteva, naj se to stranko upošteva o sestavljanju volilnih komisij. V to svrhu je društvo predlo-

žilo imenik 28 oseb. Na predlog dra. Spadoniya so ta dopis izročili delegaciji, da prouči vprašanje, ali ima ona imenovati zaupnike, ali pa mestni svet.

Zdravstveni odsek je predlagal, da je dati društvu »Igea« 2000 kron podpore. Svetovalec Bratos je za to, da to društvo omeji svoje delovanje na staro mesto, a v ostalih delih mesta naj deluje rešilna postaja; predlagal je tudi, da se podpora »Igei« zviša na 4000 kron. Sprejeto.

Vodovodni odsek je predlagal, da je vodovodni načrt »Bistrica-Reka« z vsemi pravicami odkupiti od inženirja Ducatija za 12000 kron. Podpredsednik Rascovich je predlagal, da se odškodnino zviša na 2000 kron. Sprejeto.

Ravnatelj javnih dobrotvornih zavodov so zopet imenovali dr. Karola Levija.

Odobrili so račune za delavnice zapuščene mladine in ubožnice za leto 1899 ter sprejeli predlog delegacije, da je uslužbencem delavnic podeliti iste penzijske pravice, kakor jih imajo uslužbeni ubožnice.

Odboru pedagogičkega društva so dovolili 1400 kron podpore za izdajo novih beril za ljudske šole; predlog istega društva, naj bi se učiteljcem znižali prispevki za penzijski zaklad, je padel; sklenilo se je pa, da se učiteljcem v slučaju omožitve povrnejo svote, ki so jih uplačale v penzijski doklad.

O prošnji rojanskih učiteljic za povisjanje doklade za stanovanje se je prešlo na dnevni red.

O tej priliki se je svetovalec Dollen z toplo potegoval za zboljšanje plač vseh okoličanskih učiteljskih moči.

Šolskemu odseku so naložili, da prouči to vprašanje.

Tudi preko prošnje občinskih srednješolskih učiteljev, da se jim zviša plača, so prešli na dnevni red.

Za fizikalni kabinet dekliškega liceja so dovolili za prihodnja tri leta dotacijo 400 kron.

Sejo so zaključiti ob 9. uri zvečer.

Proslava Prešernove stoletnice v Trstu. Po vsem slovanskem svetu so se leto spominjali odlični močje stoletnice našega nesmrtnika Franceta Prešerna. Prešernove slavnosti so se vršile v večem ali manjšem obsegu v Petrogradu, Pragi, Zagrebu, Sarajevu, Oseku ter tudi na Dunaju in v Gradcu. Tudi po vseh večih krajih naše slovenske zemlje so se prirejale Prešernove slavnosti, ali se imajo še vršiti v bodoče n. pr. v Mariboru, kjer dela tamkajšnja čitalnica velike priprave v to svrhu. Pred vsem se je o slavljenju Prešernove stoletnice izkazala — seveda — bela Ljubljana. Saj je genijalni naš pesnik živel mnogo let v Ljubljani, ondi je pisal svoje nesmrtnne poezije ter se v istih tudi često spomnil stolice slovenske. Kaj pa mi tržaški Slovenci in Slovani? Ali naj ravno mi zaostanemo za vsemi drugimi slovenskimi pokrajinami, ali naj ravno mi prezremo prespevanit in znamenit dan stoletnice največjega slovenskega genija, božanstvenega pesnika Prešerna? Nikakor ne! Ker nismo tako srečni, da bi imeli na razpolago prostor, ki bi dovoljeval prireditve Prešernove slavnosti v velikem obsegu, omejiti se nam je na skromnejšo prireditev v »Slovanski čitalnici«, ulica S. Francesco št. 2. Program te slavnosti ni tako obširen, kakor bi bil lahko n. pr., če bi bili dobili kako gledališče na razpolago, a zato je izbrano lep, umetniški. Na pripravah za prireditev se izredno požrtvovalno deluje in upati smemo za trdno, da nam prinese Prešernova slavnost najlepšega umetniškega in rodoljubnega užitka. Tudi v Trstu, tej važni točki slovenske zemlje na obali jadranskega morja, se ima torej proslaviti stoletni spomin največjega Slovenija sina! Tudi tu se ima s svetim navdušenjem in spoštovanjem glasiti slava njegovemu imenu. Kakor vedno, tako so se tudi za to slavnost našli vzorni rodoljubi in rodoljubke, ki so požrtvovalno prevzeli nalogo, da izvrše slavnostni program. Ostali Slovenci in Slovani jim svoje priznanje izkažemo s tem, da se slavnosti udeležimo v tolikem številu, da bo dvorana »Slovanske čitalnice« napolnjena do zadnjega kotička ter tako pokažemo pred vsem, da vemo, kaj pomenja Prešeren za slovenski narod, da pokažemo, da gorimo za božanstveno pesem njegovo, da smo mu hvaležni v duo naših duš, da nas je obdaril z neprecenljivimi zakladi svojega velikega duha, svojega plemenitega mehkočutečega srca. Na svidenje torej na Prešernovi slavnosti, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. v dvorani

»Slovanske čitalnice«, ulica S. Francesco št. 2. Program in ura se objavita pravočasno. Slava Prešernu!

Ljudsko štetje. Ljudsko štetje je v naši državi velikske važnosti za politične pravice narodov. Od števila narodnosti, ki se določa po ljudskem štetju, je odvisna pravica dotične narodnosti do enakopravnosti v javnem življenju v cerkvi, v šoli in v uradih — in v posebni meri velja to za tržaške Slovence, katere hočejo gospodujoči nasprotniki povsem zatajiti.

Slovenci! navedite za občevelni jezik vsi svoj materini slovenski jezik, da se izkaže, da nas je tukaj lepo število. Pazite pa posebno na naslednje:

1. Vprašalne pole izpolnite sami, a če ne morete tega, obrnite se na zanesljivo osebo. Odbor političnega društva »Eдинost« Vam je vedno na razpolago. (Naslov: Via del Molino piccolo št. 1, I. nadstropje v prostorih »Delalskega podpornega društva«). Anikar ne puščajte, da bi Vam pole izpisovali hišni gospodarji in administratorji.

2. Ako sami ne morete vdobiti v roke vprašalnih pol, skrbite, da bode za Vaš občevelni jezik zapisan slovenski jezik, in če bi se kedo temu ustavljal, pritožite se takoj na tukajšnje namestništvo, ali na odbor polit. društva »Eдинost«.

3. V okolici, kjer vršijo ljudsko štetje magistratovi uradniki, pazite, da Vas dotičnik vpiše za Slovence, zahtevajte izrečno, da se v rubriko občevalnaga jezika zapiše: slovenski jezik.

4. Ko pride pozneje k Vam komisar za verifikacijo navedb, obseženih v vprašalnih polah, prepričajte se še enkrat, je-li ste zapisani za Slovence, a če niste, zahtevajte popravek.

5. Ne dajte se zavesti po nagovarjanju Italijanov, ter ne zatajite svojega materinega jezika, kateri je edini Vaš občevelni jezik v smislu zakona.

Za vsako željeno pojasnilo obrnite se na odbor političnega društva »Eдинost«!

7. Vsako nepravilnost in krivico naznajte takoj odboru polit. društva »Eдинost«, da stori potrebne korake.

8. Priporočajte te nasvete tudi svojim sorokom!

Vrta Slovenka! Neki naši ženi se je te dni predstavil hišni gospodar in menil, ker ista nosi laški priimek, da se gotovo zapiše za Lahinjo. Naša vrta Slovenka je pa odločno odgovorila, da tega ne stori — nikoli!

Raje grem v morje, je rekla, nego da bi zatajila svoj materini jezik! Tak je bil odgovor naše priproste žene in tako naj odgovarjajo — vsi!

Prijavljanje nezgod na delu. Ker se je zadnji čas pripetilo večkrat, da dogodivše se neizgode na delu niso bile prijavljene, opozarja mestni magistrat na določbe § 29 zakona od dne 28. decembra 1887, glasom katerega imajo podjetniki tekom petih dni v treh izvodih prijaviti vsako nezgodo na delu, ki je provzročila smrt delavca ali pa nezmožnost istega za delo za dobo treh ali več dni.

Porotno sodišče. V soboto se je vršila končna razprava proti 24-letnemu Vlačicu-Perčiču iz Vlanova, obtoženemu zaradi tatvine. Isti je bil na podlagi verdikta porotnikov oproščen obtožbe ter so ga takoj izpustili.

Objava e. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu. Ozirom na množico se vožno-poštni promet o božični dobi, opozarja se slavno občinstvo posebno na sledeče: — (Zrvšetek.)

Ker se čestokrat dogaja, da odpadajo naslovi raz pošiljatev v sled prelaganja, osobito pri izvanredno pomnoženem vožnem prometu, in ker se morajo take pošiljatve brez naslova na postajah komisijonelno odpirati, priporoča se pošiljatkam samim še jeden naslov pridevati.

Pri nezaviranih pošiljatkah, n. pr. divjačini, kaže še jeden naslov zunaj na drugem mestu pritrčiti, na pr. na prednjih nogah. Pri pošiljatkah, ki morajo biti zapečateni, ima se v takih slučajih vrvice pripečatiti.

Posebno previdno morajo biti one pošiljatve zaprte, koje so črez morje namenjene (v Dalmacijo, Hercegovino itd.), ker se s takimi pošiljatkami mej vožnjo ne more tako skrbno postopati, kakor onimi, ki se prevajajo le po suhej zemlji.

Na pošiljatve, kojih vsebina je podvržena vžitniškemu davku, opozarja se še posebno.

Pri takih pošiljatkah, ki so namenjene v mesta, kjer je vžitniški davek upeljan, n.

pr. Ljubljano, Gradec, na Dunaj, v Prago itd., priporoča se radi hitrejšega zadržanja, da se na naslovu zavijka kakor tudi na spremnici vsebina in količina (kilo, liter, komad) naznačujeta, na podlagi kojih se vžitina naračunava.

Končno se še omenja, da v božičnem času poštni uslužbenec ne utegnejo sem in tja izraženi želji strank, da se jim pošiljatelj zavije, ustrezati, radi česar se mora vsaka na pošto prinesena, ne po predpisih zavita pošiljatelj brezpogojno zavrniti.

Vozno-poštni oddelki c. kr. pošt. urada Trst bodo poslovali v nedeljo dne 23. t. m. ob istih uradnih urah kakor ob delavnikih.

C. k. dvorni svetnik:

Felicetti.

Povožen. Predvčeraj ob 8. uri popoldne je prišel 56-letni Josip Čehovin na stari mitnici pod voz, ki ga je poškodoval na desni nogi. Moža so spravili na rešilno postajo in odtod v bolnišnico.

Kolesar je povozil včeraj popoldne 34-letnega Karola Sonderja iz ulice Sale št. 2 ter ga poškodoval na rokah. Na rešilni postaji so mu podelili potrebno pomoč.

Ogenj je nastal sinoči v vojašnici tukajšnje polkovne godbe, in sicer so se v dimniku vnele saje. Še predno so prišli gasilci, je bil ogenj pogasjen.

V bolnišnico so spravili včeraj 62-letno Marijo A. od sv. Jakoba. Starki se je zmešala pamet.

Neko drugo, Marijo A., iz Pirana so istotako spravili v bolnišnico, ker se je na parniku »Portorose«, namenjenem v Piran, čudno vedla. Obe so sprejeli v opazovalnico za umobolne.

Na delu je ponesrečil v soboto 36-letni dninar Aleksander Zoffoli. Padel mu je na nogo težek predmet ter mu isto poškodoval. Na rešilni postaji so mu podelili potrebno pomoč.

Dražbe premičnin. V torek, dne 18. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Punto franco molo št. 2, knjige; v Kjadinu 73, pohištvo; ulica S. Michele 1, pohištvo; ulica dell'Istria 204, kamenje in kolo; na Vrdeci 769, pohištvo; na trgu S. Giovanni 6 pohištvo; ulica Poste vecchie 10, dragocenosti.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7.9, ob 2. uri popoldne 12.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 773.5. — Danes plima ob 6.30 predp. in ob 7.53 pop.; oseka ob 0.30 predpoludne in ob 1.16 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Razpis natečaja.** Razpisuje se s tem natečaj za štipendij v letnem znesku 570 kron ustanove kanonika Frana Uemana, kateri bo podeliti sprvim poluletem šolskega leta 1900/01. Do užitka tega štipendija so poklicani: 1) potomci sorodnikov ustanovitelja in sicer tako moških kakor ženskih kolen; 2) dijaki iz občine Tomaj; 3) dijaki iz občine Lanišče (Buzet) in 4) iz okolice tržaške. Uživanje štipendija traja za čas naukov na kakšni srednji in taisti enaki drugačni šoli, kakor tudi na kakem višem učenem zavodu.

Natečajne prošnje se morajo predložiti c. kr. namestništvu do januarja 1901. Taistim je dodati: 1) rojstni list, 2) dokaz sorodstva z ustanoviteljem, eventuelno 3) dokaz občinske pristojnosti, 4) spričevalo o cepljenju koz, 5) ubožni list in konečno 6) spričevala zadnjih dveh šolskih poluletij.

Opaza se, da pravica podeljenja štipendija pristojna sedaj najstarejšemu sinov Antona Čefuta-Uemana rajk. Jožefa v Tomaju, da je pa podelitev štipendija odvisna od odobrenja c. k. namestništva.

Razne vesti.

Junaška Španjolka. Iz Madrida poročajo, da vlada ondi gorko, obče zanimanje in sočutje za osodo neke žene, ki je o zadnjih španskih bojih na Filipinih kazala veliko junaštvo. Ta žena je udova po poročniku Briceno Anategui, ki se je s svojo malo četo več dni držal nasproti številno mnogo močnejšemu sovražniku, a je konečno našel junaško smrt. Njegova mlada žena je bila ves čas na njegovi strani ter je bila mnogokrat ranjena iz puške in z mečem. Pozneje je našla zavetje pri nekem usmiljenem Filipincu; a ko je nekoč v obraz udarila nekega tagalskega du-

hovna, ker je v njeni navzočnosti sramotil Špansko, je bila obsojena na smrt ter je imela biti ustreljena. Posrečilo pa se jej je, da je ušla; po dolgem silno težkem in nevarnem potovanju je prišla zopet v svojo domovino. Sedaj hočejo tej junaški ženi, ki je brez vseh eksistenčnih sredstev in katere telo je pokrito z obrunki, izposlovati izredno državno penzijo. Infantinja donna Izabela, kakor tudi vojni minister, kažeta za udovo Briceno najživahnejše sočutje in nedvomno je, da jej »cortese« dovoli penzijo.

Najstarejši ruski admiral. Glasom petterburških listov je grof Loggin Hayden dne 30. novembra praznoval nenavaden jubilej 80-letne službe v ruski mornarici. Grof Hayden je pod carjem Aleksandrom I. l. 1820. vstopil v rusko mornarico, kateri pripada še danes. V vojni pri Navarinu l. 1827. se je grof Hayden kakor poveljnik vojne ladije »Konstantin« izkazal na odlični način. Pod carjem Nikolajem I. je bil jubilar šef vojne pisarne carjeve, pod Aleksandrom II. in Aleksandrom III. je zavzemal grof Hayden v ruski mornarici odlična mesta. Grof Hayden je sedaj v 98. letu svoje dobe.

Loterijske številke, izžrebane dne 15. t. m.:

Trst	19, 68, 62, 48, 67.
Line	34, 56, 51, 63, 13.

Književnost in umetnost.

Slovenska revija »Jug«. S 1. januarjem 1901 prične izhajati na Dunaju revija pod tem imenom. Naročnina za vse leto bo znašala samo 5 K, četrt leta 1 K 25 vinarjev. »Jug« se bo tiskal v največji dunajski tiskarni: Friderik Jasper. Vse pošiljatelj (naročnina in spisi) naj se pošiljajo na: »Redaction »Jug«, Wien, XVIII, Martinsstrasse 19, II. 31.«

Brzobjavna poročila.

Nesreča na morju.

MADRID 16. (K. B.) Nemška vezbeniška ladija »Gneisenau« se je v zunanji luki otoka Malaga zdrobila in potopila. Ladija je bila od 1. novembra pred otokom Malaga. O včerajšnji smrti je ukazal poveljnik, da z ozirom na vihar, ki je razsajal, zakurijo kotle kakor hitro mogoče. Verige pri sidru so se utrgale in ladija se je zdrobila ob uhođu v luko. Moštvo je skočilo v vodo; večina se ga je potopila. Ladija je do polovice jaborov pod vodo. Poveljnik Krestmann je utožil na krovu. Rešilni čoln s 15 osebami se je prevrnil in je 12 ljudi utožilo. Uslužbenec luke so rešili mnogo mornarjev; večina jih je ranjena ter so jih spravili v bolnišnico in v zasebne hiše. Mrtvecev je okoli 100.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 16. (K. B.) Lord Kitchener javlja: O napadu na Vryheid so imeli Buri 100 mrtvecev in ranjencev. Angleži so zgubili: 6 mrtvih, 19 ranjenih, 30 pogrešanih. Methuen potrjuje smrt burskega generala Lemmerja.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 17. (K. B.) Reuter javlja iz Pekinga: Angleška kolona pod polkovnikom Tullochom je včeraj naletela na bokserje, utrjene v Kaolyingu. Tulloch je dobil pomoči ter napadel dne 11. t. m. imenovani kraj in ga vzel. 40 bokserjev je ostalo mrtvih. Po vsej deželi vlada anarhija, zaradi česar so potrebne pogoste ekspedicije. Grof Waldersee naj bi odkazal posamičnim vlastem posebne delokroge, čemur bi vsi pritrdili.

BEROLIN 16. (B. B.) Opoludne je prispel vlak z moštvo, vračajočim se iz Kitaja. Na vsem potu so jih pozdravljali ti-soči občinstva z gromčimi »hoch«-klici. Ob braniborskih vratih so zastopniki mesta pozdravljali vračajoče se vojake. Pred orožarnico so jih pričakovali člani cesarske hiše, državni kancelar in generali. Cesar je pred vsem nagovoril ranjene in odlikovane vojake posebej, potem pa je izustil govor na vse skupaj.

BEROLIN 17. (K. B.) Wolff javlja iz Pekinga: Železnica Šanhaikvan-Tongku je dovršena razven dveh mostov od Sutaja proti jugu; ta mosta dovršijo v štirih tednih.

PEKING 15. (K. B.) Angleška kolona se je polastila neke vasi, 18 milj od Pekinga. Bokserji so imeli znatne zgube. 10.000 mož kitajske vojske prodira proti Pekingu. Obrnili so se do Lihungčanga, da bi preprečili nadaljno prodiranje, ker so že pričeli pogajanje zaradi miru.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 15. decembra 1900

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: Kava: Položaj je bil v začetku tedna precej trden. Ker pa so došla potrdila o ugodnih izgledih glede prihodnjega pridelka v Brazilu, je na merodajnih trgih padla cena za kakih 5%. O ponudbah v poskušnjo so zahtevali po 2 shillinga manj.

Naš trg je bil medel z neznatnim prometom. Cene so padle za 1 do 2 kroni nasproti prošemu tednu. S trga je bilo vzeti: 400 vreč kave Santos od navadne do fine po 40 do 60 K za 50 kg. — Na skladiščih se nahaja 19.354 q kave. Dovoz je znašal od 7. do 13. decembra: iz Port-Saida 100 vreč kave in razne proizvodnje 839 vreč kave.

Poper: Cene so nekaj časa kolebale; sedaj zahtevajo izvirni trgi višje cene. Tendence je še vedno dobra ter ni pričakovati, da bi se cene spremenile. Tukajšnja zaloga singaporskega popra je še vedno majhna ter je povpraševanje po njem znatno.

Cene:

popper	Singapore	K. 76.—
"	Tellicherry	" 74.50
"	Batavia	" 70.—
"	Penang C	" 69.—
"	Penang D	" 68.—

Piment: Položaj precej trden, ker ni bilo ponudbe z izvirnih trgov. Cena 36 K.

Klinčki: Položaj še vedno trden; ponudbe po 52 K.

Cassia lignea: Povpraševanje vedno ugodno. Na našem trgu je mogoče kupiti pod ugodnejšimi pogoji, kakor na izvirnih trgih, ki vedno višajo svoje zahteve. Izbrano blago 56 K, novi »Standard« K 51.

Sladkor: Naš trg je bil prošli teden miren; prometa malo; cene skoro nespremenjene. Zaključili smo mirno o naslednjih cenah:

Za gotovo prevozno blago, vožnine prosto v Trstu, s škontom 2%:

Centrifugalni pilé	27 1/8—27 5/8 K
Melis-pilé	27 3/8—27 5/8 "
Concassé	27 3/4—28 1/8 "
V soleh po 1.80 do 2 kg.	29 1/2—30 — "
Koeke v zabojih po 25	
in 50 kg.	29 1/2—30 — "

Za naročbe december-marej:

Centrifugalni pilé	27 —27 1/2 K
Melis	27 1/2—27 3/4 K

Iz notranjosti je došlo od 7. dec. do 13. decembra po železnici 54.700 q (proti 64.000 q v isti dobi lani).

Zaloga je znašala dne 12. dec. 101.700 q, od katerih je bilo 98.767 q na javnih skladiščih. (Proti 87.200 in 84.230 q v isti dobi lani.)

Žito: Uprav nobenega prometa; trg miren, cene stalae. Zaloga je znašala 300 q pšenice, 1344 q turščice (1044 q na skladiščih) in 300 q ovsu.

Bombaž: Trg nespremenjen, brez prometa.

Moka: Trg še vedno miren; sila malo prometa.

Sadje: levantinsko: Živahen promet glede kalamatskih smokov; glede ostalih predmetov samo promet na drobno o slabih cenah.

Les: Sklenilo se je več prodaj koroških in štajarskih desek o trdnih cenah.

Olje oljkino: Bilo je živahnega prometa; albanski prodajalci so morali popustiti na cenah. Trg medel.

Prodalo se je 50 q italijanskega polu-in superfinega namiznega v sodih po 122 do 136 K, 30 q s Krfa v sodih po 80 K, 850 q grškega in levantinskega v barelih, deloma gotovega blaga, deloma proti pošiljavi tekom decembra in januarja, po K 68 do 70 in 600 q albanskega v sodih po 66 do 68 K za q.

Riž: Trg nespremenjen; promet brez pomena. Lastniki izvažajo pridno indijske vrste v inozemstvo.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v krouah.

Kava:	Santos I.	98.—
"	II.	88.—
"	Rio I.	99.—
"	II.	92.—
"	Santos in Rio lavé I.	120.—
"	II.	109.—
"	Laguaira lavé I.	136.—
"	Laguaira lavé II.	106.—
"	Maracaibo	109.—
"	Guatemala	165.—
"	S. Salvador	108.—
"	Costarica	140.—
"	Portorico	150.—

	S. Domingo	111.—
	Jamaica	—
	Malabar Plant	165.—
	Java W. J. B.	184.—
	Moka	155.—
Poper :	Singapore	99.—
	Penang	93.—
	Tellicherry	98.—
	beli	141.—
Piment :		60.—
Sladka skorja :	(cimet)	87.—
	„ electa	91.—
Riž :	italijanski	16.— 19.—
	Indijski	10.25 15.50
	Japonski	15.50 17.75

Južno sadje:

Rožlil:	(novi)	11.—13.—
Datliji:		—
Smokve:	(Calamata) v venci novi	13.50 15.50
"	proste	12.50 20.50
"	puljsko (Puglia)	26.50 51.50
"	smirnske (v skatljicah)	129.—130.—
Mandeljni:	sladki I. Bari novi	40.—
Lešniki:	sieljski	50.—
"	istrski	74.—
"	levantinski olupljeni	42.—63.—
Suho grozdje:	(cibibe): Elemé	58.—84.—
"	Sultanine	55.—56.—
"	iz Perzije	38.—
"	črne Cisme	54.—
"	Morea	74.—
"	Lipari	3.—7.—
Pomeranče:	(zaboj)	4.—6.—
"	Puglia (zaboj)	75.—78.—
Limone		36.—37.—
Olje oljkino:	italijansko I. Bari	39.—41.—
"	albansko	36.50 37.50
"	dalmatinsko	53.—
"	bombažovo amerikansko	
"	bombaževa angleško	
"	sesamovo	

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 28. novembra poslali prispevkov p. n. gospoda in družstva: Upravništvo »Slovenskega Naroda« 118 K 54 st., inž. Shricaj in dr. Jan v Gorjah 4 K, podružnica v Zaleu 60 K, ženska podružnica v Kamniku 110 K, K. G. Hočevar na Dunaju zbirko 3 K, podružnica Medgorje (Kor.) 36 K, St. Pavlič v Zagorju ob Savi zbirko 6 K, moška podružnica v Škofji Loki 83 K 30 st., trdka Iv. Perdan od vžgalic 400 K, ženska podružnica v St. Jurju ob juž. železnici 50 K, moška podružnica v Mariboru 354 K 64 st., Jul. Južna od Sv. Jurja ob Taboru iz nabiralnika 5 K, iz Fr. Peklarjevega nabiralnika v Dolu 4 K, župnik Avg. Škočir v Gradcu 60 K, Iv. Gričar v Ljubljani hranilno knjižico v vrednosti 10 K, Gerta Gomilšak v Gradcu 4 K, upravništvo »Soče« v Gorici 22 K, Val. Repinec v Premu 2 K, župnik Jan. Kunc pri Sv. Jurju ob Ščavnici zbirko 17 K 27 st., Ferdo Poljšak v Zagorju ob Savi zbirko 10 K, Iv. Sakser ob Slomškovi stoletnici 4 K, Jos. Bunc v Boveu zbirko 2 K 40 st., vesela družba na gostiji pri Sv. Antonu v Slov. Goricah 6 K, Jos. Atteneder na Polzeli zbirko 15 K, žup. A. Vraz in kaplan Iv. Jodelj pri Sv. Antonu v Slov. Goricah 4 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalnih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštarne naročbe se izvršijo v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča Josip Stantič delj. mojster

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%
Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
Centrala v Pragi.
Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

JABOLKA
najfinejše vrste, **5 kg** franko po poštne povzetju **gl. 1.20**, naprej **gl. 1.10** pošlje
J. Razboršek
Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

Pekarna
„Pri domači pekci z Grete“
se nahaja v
Trst. -- ulici Riborgo št. 15 -- Trst.
Priporoča svojim rojakom v mestu in sosedno svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.
priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
V vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 % 30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 % 6- " " 2 1/4 %
na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.
Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1 % provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali Seberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Zaloga pohištva in ogledal
RAFAELA ITALIA
TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST
Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spremnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajna, po cenah, da se ni bati konkurence.

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja v Neunkirchen
(Spodnja Avstrija).
Se dobiva v vseh lekarnah v zavetku po 1 gld. av. velj.

Slovinci ! Slovenke !
Voščilo (Biks)
v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je najboljši na celem svetu.
Ta biks da brez truda in hitro najlepši blišč ter vzdrži usnje mehko. % % %

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah !
Glavno zalogo ima
Ivan Drufovka, zaloga usnja in tovarna nadplavov v Gorici.
Na drobno ga prodajajo v Trstu sledeči gg. trgovci: M. Milonig, ulica Ghega 4; Zgur & Popatnik ul. Poste nuove 5; Hanibal Škerl ul. Pilone 4; Al. Plesničar ul. Giulia 25; Jak. Bambič ul. Giulia 7; Josip Kranjc ul. Media 13; Andrej Urdich ul. Stadion 5; Ant. Godnig ul. Nuova; Jos. Kofjančič ul. Barriera 19; I. Prelog ul. Bosco 2; I. Kramer Rojan pri cerkvi 1; Iv. Tomažič ul. Mollin a vento 3.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo
iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi
je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran, ogel Spornereje ulice.
Vsakdanje poštno razpošiljanje.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Osmico
je odprl Matija Lah v Rocolu št. 115.
Toči svoj lastni pridelek.

Važno za vsakega!
Razprodaja!
Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo
2 gl. 95 nvč.
krasna garnitura obstoječa iz
14 krasnih dragocenih predmetov
in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verižica s privosom. Pariški sistem.
- 1 goldin-igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za **2 gl. 95 nvč.** s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka
BRÜDER HURVIZ
Krakovo - Stradom 17. - Krakovo
Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupce nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.
Razprodajalci in agenti se sprejemajo.
Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!
V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE
DOKTORJA
FRANCETA
PREŠERNA
UREDIL SKRIPT. L. PINTAR
ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6.40 K, V USNJU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. RL. KLEINMAYR & PED. BAMBERG V LJUBLJANI
• • • DOPIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH • • •

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici
Gospodarska ulica hšt. 7., I. nadst. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na knjižbe po 5 1/2 %.
Urduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.
Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštno-bran. račun št. 837.315.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Mala oznanila.
Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.
Inženjer Živic se priporoča svojim rojakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.
Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske trdke.
Schivitz e Comp¹, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač,
Anton Jerič, krojač v ulici Torrente št. 34, I n., se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častitljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.
Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivovsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.
Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.
H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 [Corso] filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krožnikov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biskotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.
Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1. priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) »Meteor« in vse druge priprave za plinovo luč »Auer.«

Kavarne.
Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.
Muha Josip v ulici del Torro št. 12. priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.
Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe ponarču. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.
Civilni in vojaški krojač.
vsakemu koj razumiljv krojiti
C. kr. privilegirani kroji
Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborna zaloga vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.
J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor!
Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gospodske ulice št. 14** Prodaja p.oti primerni varščini tudi na obroke.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2 % obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
Eskompt menjlo najkulantneje.
Borzna naročila.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.